

kunde eller burde begynde, ere tilstede, stiller Sagen sig anderledes. Da, men ogsaa kun da, kan det siges, at det er Pligt for enhver Kreditor at afholde sig fra alle Retshandeler med Skyldneren, som ville forstyrre det lige Delingsforhold imellem samtlige Kreditorer, og da, men ogsaa kun da, vil det være berettiget at omstøde regelmæssige Betalinger og andre saadanne Negotier. Hvorledes man i et Lovbud skal bestemme og tilstrækkeligt skarpt betegne denne Skyldnerens Tilstand, kan være tvivlsomt; men den naturligeste og sikreste Fremgangsmaade er vistnok at stille i Spidsen et Par meget betegnende Hovedexempler paa, at Skyldneren reelt, om end ikke formelt, er i Konkursstand, nemlig at Forholdene ere saadanne, at han efter Konkurslovens egne Bestemmelser kunde erklæres fallit af Kreditorer, hvortil ialfald hører, at forfaldne Krav ikke fyldestgøres, eller saadanne, at han selv burde opgive sit Bo efter Lovens Paalæg til ham, hvortil ikke den blotte Insolventis er nok (jfr. §§ 43 første Stykke og 46). I Klasse hermed kan nævnes et saadant Forhold, som at han afkorderer med sine Kreditorer, da dette indeholder en aaben Tilstaaelse af en Insolventis, som Skyldneren et tror at kunne komme over uden ved Eftergivelse fra hans Kreditorers Side, og som derfor, hvis Alford ei opnaas, ogsaa vil lede til formelig Fallit. Ved disse Exempler ville vistnok de fleste Tilfælde være udtømte, men der kan tænkes andre, som i ligesaa høj Grad indicere en for Døren staaende Konkurs. Derfor maa en almindeligere Betegnelse optages i Loven (Omstændigheder, der tyde paa umiddelbart forestaaende Konkurs); at en saadan skulde blive udstrakt for vidt, er neppe rimeligt, da de i Spidsen stillede Exempler tilstrækkeligt antyde, at der kun tænkes paa Omstændigheder, der meget bestemt tyde paa overhængende Konkurs.

Efter disse almindeligere Bemærkninger skulle nu de enkelte Bestemmelser i dette Kapitel noget nærmere omtales.

I §§ 20—23 omhandles de Retshandeler, som der er en særegen Afgang til at omstøde, fordi de have en eiendommelig

mistænkelig Karakter. Hertil henregnes Betaling af Gjæld med usædvanlige Betalingsmidler, ved hvilket Udtryk Retten altsaa faar fuldstændigt frie Hænder for at bedømme, hvad der efter Paagjældendes Stilling og Forhold maa siges at have denne Karakter, samt Betaling af ikke forfalden Gjæld med sædvanlige Betalingsmidler (§ 20). Fremdeles Stillelsen af Pant for tidligere stiftet Gjæld (§ 21), og endelig Udlæg og Afsetning, foretaget i Genhold til Forlig, afsluttet eller Rettsforfølgning, begyndt i de sidste 3 Maaneder førend Konkursen (§ 22). Den eiendommelig lettere Afgang til at afkræfte i de anførte Tilfælde bestaar (jfr. § 23) i, 1) at Boet ikke behøver at tilvejebringe Bevis for Medkontrahentens Videner eller Formodning om Insolventsen, men at Afkræftelsen indtræder, naar denne ikke kan oplyse sin fuldkomment gode Tro eller med andre Ord kan modbevise den Formodning om mala fides, som i de nævnte Tilfælde antages at være tilstede, 2) at Boet ikke behøver at bevise, at Skyldneren var insolvent, men at dette antages, saalænge ikke det Modsatte oplyses, og 3) at Afdgangen til at omstøde udstrækker sig til den forholdsviis lange Tid af 3 Maaneder førend Konkursens Begyndelse.

Naar der er givet en saadan lettere Afgang til at afkræfte i de i §§ 20, 21 og 22 angivne Tilfælde, er dette grundet paa, at Erfaringen har lært, at de nævnte Maader især benyttes til at begunstige enkelte Kreditorer fremfor de andre og derfor ere sær farlige for den af Retfærdigheden fordrede lige Behandling af Kreditorerne, som det er Konkursens Formaal at tilvejebringe. Hermed negtes naturligvis ikke, at saadan Hensigt undertiden ikke er tilstede, og at Regelen derfor i enkelte Tilfælde kan virke ubilligt, men dette kan ikke undgaa ved Afkræftelsesregler. Den gjældende Ret frembyder et lignende Exempel i en anden Retning, nemlig i Frdn. 28de Juli 1841 § 2. Det er overhovedet et velbekendt Tilfælde, at Lovgivningen for at udrydde visse Misbrug eller forhindre visse Utilbørligheder undertiden maa stille sin Regel saaledes, at den medtager mere, end Hensigten strengt taget kræver, og rammer med Ugjældighed eller andre Retstah, ogsaa hvor den ifølge Lovgrunden ikke skulde ramme. Det Betænkelige heri,